

Konsolidovaná výročná správa

(uvádza údaje z individuálnej výročnej správy)

Obce Bošáca

za rok 2022

Bc. Jozef Mihala
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	7
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	8
5.1. Geografické údaje	10
5.2. Demografické údaje	11
5.3. Ekonomické údaje	12
5.4. Symboly obce	12
5.5. Logo obce	13
5.6. História obce	13
5.7. Pamiatky	15
5.8. Významné osobnosti obce	17
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	18
6.1. Výchova a vzdelávanie	18
6.2. Zdravotníctvo	18
6.3. Sociálne zabezpečenie	19
6.4. Kultúra	20
6.5. Doprava	21
6.6. Územné plánovanie	23
6.7. Hospodárstvo	23
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	25
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	26
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	31
7.3. Rozpočet na roky 2023 - 2024 - 2025	32
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	32
8.1. Majetok	32
8.2. Zdroje krytia	33
8.3. Pohľadávky	34
8.4. Záväzky	34
9. Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	35
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	37
10.1. Prijaté granty a transfery	37
10.2. Poskytnuté dotácie	39
10.3. Významné investičné akcie v roku 2021	39
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	40
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	40
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	40

1. Úvodné slovo starostu obce

Hospodárenie obce sa každý rok uzatvára Výročnou správou o hospodárení obce, ktorá je celkovým obrazom jej života. Poskytuje pohľad na dosiahnuté výsledky a na činnosť v uplynulom roku. Našou snahou a prioritou bolo zabezpečenie samosprávnej pôsobnosti obce vrátane preneseného výkonu štátnej správy v prospech obyvateľov v rámci príslušnej platnej legislatívy.

Tak, ako po uplynulé roky, tak aj v roku 2022 sme hospodárne a efektívne vynakladali finančné prostriedky na rozvoj a zveľad'ovanie našej obce.

V roku 2022 po pandémie spôsobenou infekčným ochorením COVID-19, ktorá zasiahla nielen Slovensko, celý svet a životy nás všetkých, sa spoločenský život v obci postupne obnovil, aj keď najskôr len sporadicky, ale po úplnom uvoľnení opatrení v letnom období sa nám podarilo zorganizovať Bošácke hody, prebehla výstava, otvorili sme múzeum bošáckej doliny, futbalisti odohrali svoje hodové zápasy a v nedeľu prebiehal aj tradičný remeselný jarmok v areáli Sokolovne. Organizácie pôsobiace na území obce konečne rozbehli svoju činnosť po pandemiách a súťaže futbalového klubu v Bošáci sa mohli odohrávať bez obmedzení.

V októbri prebehli voľby do orgánov samosprávy, kde po 12 rokoch došlo k zmene na poste starostu obce a bolo zvolené nové obecné zastupiteľstvo.

Do konca roka sme zorganizovali pre deti stretnutie s Mikulášom, zorganizovali sme Ozveny vianočných tradícií, tradičný jarmok s ľudovou hudbou a výrobou zabíjačových špecialít, stretnutie občanov na Silvestra a privítanie Nového roka na námestí.

Aktívne pracujeme v prípravných prácach na novej lokalite na bývanie „Pod Stráňami“. Zabezpečujeme vyjadrenia a súhlasy k stavebnému povoleniu na inžinierske siete. Dokončili sme administratívu pre rekonštrukciu hasičskej zbrojnice, projekt modernizácie Základnej školy, pokračujeme v rozbehnutých projektoch a začali sme pracovať na nových výzvach.

Rok 2022 hodnotím kladne z hľadiska dosiahnutých ekonomických výsledkov, kde sme dosiahli prebytok rozpočtu, čo vytvára podmienky a zdroje pre ďalší rozvoj. Aj naďalej sa budeme zapájať do výziev o nenávratné finančné príspevky, aby sme mohli opraviť a zhodnotiť nevyhovujúci technický stav objektov patriacich obci. V tomto trende je potrebné pokračovať s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce za účelom plnenia jej základných funkcií, priebežného budovania infraštruktúry a vytvárania vhodných podmienok pre život obyvateľov. Okrem zabezpečovania administratívneho chodu obecného úradu, bežnej prevádzky, údržby a opráv objektov obce, ZŠ s MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, bolo potrebné sa každodenne starať o údržbu a opravy verejných priestranstiev, verejnej zelene, miestnych komunikácií, verejného osvetlenia či miestneho rozhlasu, zabezpečovanie vývozu a separovania odpadu a odstránenie „čiernych skládok“, starostlivosť o občanov v oblasti sociálnych vecí a mnoho ďalších každodenných aktivít.

Ďakujem všetkým občanom a organizáciám, ktorí sa zaujímajú o veci verejné a pomáhajú nám zveľad'ovať a rozvíjať našu obec. Len spoločným úsilím dosiahneme to, aby naša obec napredovala a podmienky pre život v našej obci sa budú neustále zlepšovať.

Bc. Jozef Mihala, starosta

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Bošáca
Sídlo: Bošáca č. 257, 913 07
IČO: 00311430
Štatutárny orgán obce: Bc. Jozef Mihala
Telefón: 032/7781129
Mail: bosaca@bosaca.sk
Webová stránka: www.bosaca.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Bc. Jozef Mihala
Zástupca starostu obce: Ing. Martin Adámať
Hlavný kontrolór obce: Jarmila Konečníková

Obecné zastupiteľstvo vo volebnom období 2018-2022:

- PaedDr. Daniel Bradáč
- Bc. Jozef Mihala
- Lýdia Zámečníková
- Bc. Martin Adámať
- Adela Bujnová
- Ján Brezovák
- Záhora Drahomír
- Mgr. Benková Lucia
- Mizerák Pavol

Obecné zastupiteľstvo vo volebnom období 2022-2026:

- Bc. Martin Adámať
- PaedDr. Daniel Bradáč
- Ján Brezovák
- Adela Bujnová
- Tatiana Helíková
- Mgr. Martina Hulínková
- Ing. Ján Koreň
- Eva Macejková
- Záhora Drahomír

Komisie:

Komisia pre financie, rozpočet a dotácie

Predseda komisie: Mgr. Martina Hulínková

Členovia: Ing. Martin Adámat', Bc. Ingrida Pöšteni, Ing. Jaroslav Struhár, Radoslava Štrbková

Komisia výstavby, územného plánovania a rozvoja

Predseda komisie: Ing. Martin Adámat'

Členovia: Ján Brezovák, Matúš Bujna, Ing. Dušan Helík, Marián Kopunec ml., Ing. Ján Koreň

Komisia kultúry, športu a vzdelávania

Predseda komisie: Tatiana Helíková

Členovia: Karolína Adamovicová, PaedDr. Daniel Bradáč, Ján Brezovák, Matúš Bujna, Adela Bujnová, Tatiana Gavendová, Mgr. Miroslava Kozicová, Eva Macejková, Ivan Markech, Jarmila Zámečníková

Komisia pre ochranu verejného poriadku

Predseda komisie: Marián Mitánek

Členovia: Andrej Krivý, Drahomír Záhora

Komisia pre životné prostredie a starostlivosť o verejné priestranstvá

Predseda komisie: PaedDr. Daniel Bradáč

Členovia: Ján Brezovák, Tatiana Helíková, Eva Macejková, Branislav Moňok, Martin Viazanko

Komisia sociálnej a zdravotnej starostlivosti

Predseda komisie: MUDr. Renáta Raclavská

Členovia: Mgr. Martina Hulínková, Zlata Helíková

Komisia pre ochranu verejného záujmu

Predseda komisie: PaedDr. Daniel Bradáč

Členovia: Adela Bujnová, Ján Brezovák

Komisia na vybavovanie sťažností

Predseda komisie: Ing. Martin Adámat'

Členovia: PaedDr. Daniel Bradáč, Drahomír Záhora

Zbor pre občianske záležitosti obce

Sobášiaci: Bc. Jozef Mihala

Zástupcovia: PaedDr. Daniel Bradáč, Adela Bujnová

ZPOZ: Mgr. Zuzana Poláková

Obecný úrad:

Mgr. Zuzana Poláková	- matrika, evidencia obyvateľstva
Ing. Gabriela Trchalová	- účtovníctvo, mzdy, personalistika
Andrea Frindrichová	- údržba verejných priestranstiev obce
Karolína Adamovicová	- upratovanie
Jarmila Konečníková	- kontrolórka obce

Rozpočtové organizácie obce:

Názov: **Základná škola s materskou školou L.V.Riznera v Bošáci**
Sídlo: Bošáca č. 396, 913 07
Štatutárny orgán: Mgr. Katarína Kusendová
Vedúca ŠJ: Alena Kosová
Ekonomka ZŠ: Silvia Rýdza
Základná činnosť: školstvo, výchova a vzdelávanie
IČO: 36125083
Telefón: 032/7781130
e-mail: zsbosaca@gmail.com, zsms.ekonom.bosaca@gmail.com
webová stránka: zsbosacalvr.edupage.org

Názov: **Základná umelecká škola Bošáca**
Sídlo: Bošáca č. 396, 913 07
Štatutárny orgán: Mgr. Františka Chalániová
Ekonomka ZUŠ: Silvia Rýdza
Základná činnosť: školstvo, výchova a vzdelávanie
IČO: 54858208
Telefón: 032/7781130
e-mail: zsbosaca@gmail.com, zsms.ekonom.bosaca@gmail.com
webová stránka: zsbosacalvr.edupage.org

Príspevkové organizácie obce:

Obec Bošáca nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Neziskové organizácie založené obcou:

Názov: **Sociálny podnik Bošáca**
Sídlo: Bošáca č. 257, 913 07
Štatutárny orgán: PaedDr. Daniel Bradáč – predseda správnej rady
členovia: Mgr. Daniel Juráček – splnomocnenec
Ing. Gabriela Trchalová – člen
Mgr. Zuzana Poláková - člen
Základná činnosť: združenie, rozvoj obce, regiónu
Dátum vzniku: 22.07.2020
IČO: 53114001
DIČ: 2121318441
Telefón: 032/7781130
e-mail: socialnypodnikbosaca@gmail.com
webová stránka: nie je

Obchodné spoločnosti založené obcou :

Obec Bošáca nemá založenú žiadnu obchodnú spoločnosť.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Obec Bošáca je samostatný územný samosprávny celok a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Obec Bošáca vykonáva nasledovné činnosti:

- riadne hospodári s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce na základe rozpočtu obce
- usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, t.j. vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci
- zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce
- zabezpečuje verejno - prospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia,
- vytvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj vytvára podmienky na zabezpečenie vzdelávania, kultúry, osvetovej činnosti a pod.
- plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa, určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská, resp. trhové miesta
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce
- zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové organizácie
- organizuje hlasovanie obyvateľov o dôležitých otázkach života a rozvoja obce
- zabezpečuje verejný poriadok v obci
- zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok
- plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu
- vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách
- vykonáva činnosti v oblasti stavebného poriadku

Prácu obecného úradu vedie a organizuje starosta obce. Vnútornú organizáciu obecného úradu, najmä jeho organizačné členenie, zásady riadenia, zásady organizačnej štruktúry úradu a tiež ich vzájomné

vzťahy obsahuje Organizačný poriadok Obecného úradu v Bošáci, ktorý schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Bošáci.

Vízie obce:

1. Zvýšenie kvality života občanov obce.
2. Rozvoj infraštruktúry v obci.
3. Skvalitňovanie životného prostredia v obci a efektívne využívanie prírodných zdrojov (environment).
4. Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce v rámci obce ako i regiónu, resp. mikroregiónu a združenia miestnej akčnej skupiny
5. Uplatňovať otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom, dodávateľom a ostatným subjektom.
6. Individuálnym prístupom starostu obce a poslancov OZ zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných.

Ciele obce:

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Bošáca aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy, tak ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce. Všetky nutné zmeny, ktoré obec bude v budúcnosti realizovať budú mať jediný cieľ a to zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyvateľov ako aj skvalitnenie života občanov cestou trvalo udržateľného rozvoja obce.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Všeobecne do konsolidovaného celku obce patria predovšetkým rozpočtové a príspevkové organizácie, prostredníctvom ktorých obec zabezpečuje vykonávanie povinností obce a iné právnické osoby (spravidla obchodné organizácie založené mestom, ktoré môžu mať charakter dcérskych, spoločných resp. pridružených účtovných jednotiek).

Konsolidovaný celok obce Bošáca predstavuje:

Názov, adresa účtovnej jednotky	IČO	Druh vzťahu	Právna forma	Konsolidovaný podiel (%)	Súčasťou súhrnného celku od do	
Základná škola s materskou školou Ľ.V.Riznera v Bošáci	36125083	Dcérska ÚJ	RO	100	1.1.2022	31.12.2022
Základná umelecká škola Bošáca	54858208	Dcérska ÚJ	RO	100	1.9.2022	31.12.2022

Základná škola s materskou školou Ľ.V.Riznera v Bošáci, Bošáca č. 396, 913 07, IČO: 36125083, rozpočtová organizácia. Základná škola s materskou školou Ľ.V.Riznera v Bošáci bola zriadená Zriaďovacou listinou od 1.1.2003. Štatutárnym zástupcom **do 31.12.2022** bola riaditeľka Mgr. Katarína Kusendová.

Základná umelecká škola Bošáca, Bošáca č. 396, 913 07, IČO: 54858208, rozpočtová organizácia. Základná umelecká škola Bošáca bola zriadená Zriaďovacou listinou od 1.9.2022. Štatutárnym zástupcom **do 31.12.2022** bola riaditeľka Mgr. Františka Chalániová.

Pri uvedených účtovných jednotkách sa v rámci konsolidácie použila metóda úplnej konsolidácie.

Pri úplnej konsolidácii Obce Bošáca voči dcérskym spoločnostiam bola vykonaná:

1. konsolidácia kapitálu
2. konsolidácia záväzkov
3. konsolidácia medzivýsledku hospodárenia v položkách majetku
4. konsolidácia nákladov a výnosov

Obec Bošáca ako materská účtovná jednotka oboznámila dcérske účtovné jednotky o povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku za rok **2022**. Na základe toho konsolidovaná účtovná jednotka predložila účtovnú závierku. Z predložených údajov bola zostavená agregovaná súvaha a agregovaný výkaz ziskov a strát. Následne konsolidačnými operáciami bol konsolidovaný kapitál, pohľadávky a záväzky, náklady a výnosy a transfery. Transfery predstavovali hlavnú zložku konsolidácie – vzájomného vylúčovania z konsolidovanej súvahy a výkazu ziskov a strát. Medzivýsledok hospodárenia v položkách majetku sa nekonsolidoval vzhľadom k tomu, že vzájomné vzťahy v majetku neovplyvňovali výsledok hospodárenia. Jednotlivé konsolidačné operácie boli popísané formou tabuľky a popisov.

Technika konsolidácie bola vykonaná s využitím programového vybavenia URBIS.

Na základe konsolidácie sa zostavila konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2022 Obce Bošáca s tým, že bezprostredne predchádzajúce obdobie predstavoval rok 2021.

5.1. Geografické údaje

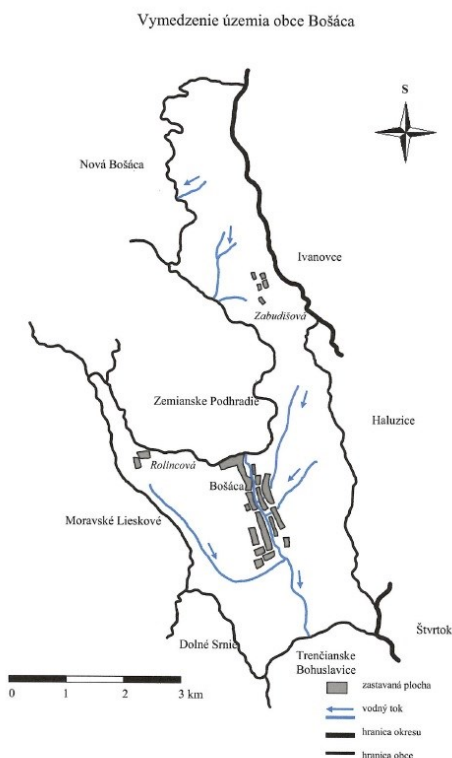
Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Nové Mesto nad Váhom
Región:	Považie
Súradnice:	48°49'43"S 17°50'18"V
Celková rozloha obce:	1960 ha
Nadmorská výška:	330 m n. m.

Geografická poloha obce :

Susedné mestá a obce :

Nachádza sa v severnej časti územia okresu Nové Mesto nad Váhom, na hranici s okresom Trenčín. Zo severu susedí s obcami **Nová Bošáca**, **Zemianske Podhradie** a **Ivanovce** (okres Trenčín). Z juhu susedí s obcami **Trenčianske Bohuslavice** a **Štvrtok**. Z juhozápadu susedí s obcou **Dolné Srnie** a zo západu s **Moravským Lieskovým**. Z východu susedí s obcou **Haluzice**.

Zdroj: Základná mapa SR, M 1:50 000, ÚGKK, 2000

Nadmorská výška :

Obec Bošáca sa nachádza na strednom Považí, severozápadne od Nového Mesta nad Váhom. Je súčasťou **Bošackej doliny**, ktorá je dlhá približne 20 km. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 235 m n. m. Obklopená je vrchmi Bielych Karpát a jej územím preteká potok Bošáčka.

5.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľstva: 69,54 obyv./km²

Počet obyvateľov k 31.12.2022: 1363

<i>Kategória</i>	<i>Spolu</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>
Vek od 0 – 3 rokov	34	20	14
Vek od 4 – 6 rokov	41	24	17
Vek od 7 – 14 rokov	113	57	56
Vek od 15 – 17 rokov	44	20	24
Vek od 18 – 60 rokov	772	412	360
Vek nad 60 rokov	359	166	193
Spolu	1363	699	664

Národnostná štruktúra :

Národnosť	Počet obyvateľov
slovenská	1361
česká	1
rakúska	1
iná	0
SPOLU	1363

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu :

Z hľadiska vierovyznania sa v Bošáci vyskytujú 4 náboženstvá, z ktorých dominantné postavenie má **rímsko - katolícke náboženstvo**. Ďalšie sú **evanjelické náboženstvo**, **pravoslávne** a **gréckokatolícke vierovyznanie**.

Vývoj počtu obyvateľov :

Rok	Počet obyvateľov k 31.12.
2010	1381
2011	1381
2012	1397
2013	1345
2014	1345
2015	1361
2016	1360
2017	1380
2018	1372
2019	1385
2020	1382
2021	1371
2022	1363

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci: 29 obyvateľia

Nezamestnanosť v okrese: 1227 obyvateľov

5.4. Symboly obce

Erb, pečať a vlajka, predstavujú trojicu základných symbolov obce. Na tvorbu každého zo spomenutých symbolov sa vzťahujú heraldické pravidlá a zákonitosti, ktoré sú rešpektované pri tvorbe symbolov obce Bošáca. Symboly obce sú zapísané v heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou B – 102/98 (Obecný úrad Bošáca, 2011).

Erb obce

Vlajka obce

Pečať obce

Erb obce:

Erb obce tvorí neskorogotický štít modrej farby, na ktorom je znázornený medzi dvoma zlatými rastlinami, zlatovlasý biskup v zlatom plášti, so striebornou, zlato lemovanou mitrou, žehnajúcou pravicou, v ľavici so zlatou berlou.

Vlajka obce:

Vlajka obce vychádza z farieb erbu. Pozostáva zo šiestich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, modrej, žltej, modrej, žltej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce:

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC BOŠÁCA.

Pečať má priemer 35 mm.

5.5. Logo obce

Obec Bošáca nemá svoje logo.

5.6. História obce

Bošácku dolinu tvoria obce Bošáca, Nová Bošáca, Haluzice, Trenčianske Bohuslavice a Zemianske Podhradie. Uprostred Bošáckej doliny sa nachádza obec **Bošáca**, ktorá je prvý krát písomne spomenutá roku 1380 s pôvodným názvom „Bosach“. Neskôr v roku 1506 ako Bosacz a v roku 1773 Bosacza, po maďarsky Bosác. Obec je známa najmä krásnymi krojmi, typovo totožnými s krojmi blízkeho Dolného Srnia a Moravského Lieskového.

Bošácka dolina bola osídlená už v praveku. Najstaršie nálezy o prítomnosti človeka pochádzajú zo susedných Trenčianskych Bohuslavíc, kde bol objavený tábor lovcov mamutov zo staršej doby kamennej. Po tom ako prebehla neolitická revolúcia, človek sa začal venovať obrábaniu pôdy a chovu zvierat. Musel sa ale usadiť. Najvýznamnejšie nálezisko z neskorej doby kamennej sa nachádza v lokalite „Pohančenišcia“ v Bošáci. Pamiatky z tohto náleziska boli tak významné, že podľa miesta ich náleziska bola pomenovaná mladšia vývojová etapa bádanskej kultúry ako „bošácka skupina“. Bošácka dolina bola osídlená aj v dobe bronzovej, hlavne v mladšej a neskorej dobe bronzovej. Typickým pre toto obdobie je žiarový spôsob pochovávaní na popolnicových poliach. Mŕtvych po obrade spopolnili a popol uložili do urny. Žil tu ľud lužickej kultúry popolnicových polí. V Bošáci sa nachádzali pohrebiská v lokalite „Pohančenišča“, smerom na Zábudišovú – lokalita „Kopce“. Hradiská z obdobia lužickej kultúry sa nachádzali nad obcami Dolné Srnie – Hradisko a Zemianske Podhradie - Hradiská. O Hradiskách v Zemianskom Podhradí písal a vykopávky tu robil aj národopisec Jozef Ľudovít Holuby. Na prelome 80. a 90. rokov 20. Storočia sa tu robili archeologické vykopávky, ktoré robil archeologický ústav SAV v Nitre pod vedením Ladislava Veliča. Osídlenie Bošáckej doliny pokračovalo aj v dobe železnej, jednak v staršej, z ktorej sú tu nálezy ľudu púchovskej kultúry, ako aj mladšej, počas ktorej sa na Slovensku usadili Kelti. Z doliny máme nálezy keltských mincí, hlavne z Trenčianskych Bohuslavíc. Po Keltoch prenikli na naše územie Germáni a Slovensko sa ocitlo v susedstve Rímskej ríše. Z roku 179 je aj rímsky nápis z hradnej skaly neďalekého Trenčína, ktorý hovorí o sídle Laugaricio. V Bošáckej

doline sa našlo aj niekoľko rímskych mincí, z čoho možno usudzovať, že tadiaľto prechádzala obchodná cesta. Po príchode Slovanov na naše územie sa aj tu usadilo slovanské obyvateľstvo. Územie bolo súčasťou Veľkej Moravy a po jej zániku v 10. storočí sa postupne stali súčasťou Uhorského štátu.

V roku 1341 zasiahol Uhorsko „Tatársky vpád“, pričom jedna vetva útočiacich Tatárov prechádzala cez Moravu a následne priesmyky v Bielych Karpatoch na Slovensko, aby sa pokúsili dobyť Trenčín. Je teda pravdepodobné, že do Uhorska vpadli aj cez Bošácku dolinu. Mnohé osady na Považí zanikli, ako aj pôvodná osada Nového Mesta nad Váhom. Po Tatárskom vpáde bol vybudovaný aj opevnený kostol v susedných Haluziciach. Bošáca patrila do Beckovského panstva a ako sme spomínali prvá písomná zmienka je z roku 1380. Názov obce pravdepodobne pochádza od eremitských mníchov, ktorí pravdepodobne žili v Bošáci a mali tu drevený kláštor – bosonohý mních – Bosák.

V 18. storočí prebehla kopaničiarska kolonizácia a boli postupne osídlené podhorské a horské oblasti doliny. Počet obyvateľov Bošáca sa postupne zvyšoval. V roku 1784 tu žilo 2146 obyvateľov, v roku 1900 už 3488 obyvateľov (naproti tomu v Novom Meste nad Váhom v tomto období žilo 5 294 obyvateľov) a v roku 1940 4409 obyvateľov. V roku 1950 dochádza k oddeleniu 24 kopaničiarskych osád od obce Bošáca a vzniká tak nová obec Nová Bošáca. Počet obyvateľov tak v Bošáci výrazne poklesol, na 2494. No najväčší pokles počtu obyvateľov súvisel s budovaním priemyslu na Považí a sťahovaním obyvateľov Bošáca do miest, hlavne Trenčína, Nového Mesta nad Váhom a iných miest. Pokles sa zastavil až na konci 20. storočia, a dnes v Bošáci žije asi 1380 obyvateľov.

Bošáca bola v minulosti sedliackou obcou, naproti tomu v susedných obciach Trenčianske Bohuslavice a Zemianske Podhradie žili i významnejšie šľachtické rody. Dominantným spôsobom obživy bolo poľnohospodárstvo. Okrem tradičných plodín typických pre toto podnebné pásmo ako sú obilniny, zemiaky, zelenina, konope malo v Bošáci tradíciu pestovanie ovocia. V 18. – 19. storočí tu prekvitalo aj ovocinárstvo. Sušené ovocie, najmä slivky a hrušky prepravovali povozmi k Váhu, nakladali na plte a odvážali na dolniaky do okolia Komárna, ba aj do Budapešti. Po vybudovaní železnice v roku 1878 využívali hlavne túto dopravu. Známe bolo a aj je výroba ovocných destilátov, najmä „Bošáckej slivovice“. V Bošáckej doline boli taktiež ešte v prvej polovici 19. storočia aj vinohrady. Choroba ale spôsobila, že vinohrady museli byť zrušené. Významní boli i remeselníci. V 19. storočí bolo v Bošáci 11 mlynov. Okrem mlynárov tu pôsobili kolári, stolári, kováči a ďalší remeselníci. Tradíciu v Bošáci má i kultúrna a spolková činnosť. V minulom roku sme si pripomenuli storočnicu ochotníckeho divadla v Bošáci. Taktiež tu spolkovú a športovú činnosť vykonávali spolky Sokol a Orol, ktoré mali v Bošáci svoje telocvične a športoviská. Známe boli najmä sokolské sprievody obcou.

5.7. Pamiatky

Múzeum bošáckej doliny

V strede obce, v susedstve Bošáckej pálenice sa nachádza múzeum skanzenového typu. Jeho brána pre návštevníkov sa prvýkrát otvorila na jeseň v roku 1996. Zakladateľmi múzea sú učitelia na dôchodku Ján Jurák a Adam Rýdzi, ktorí prostredníctvom darov od občanov Bošáckej doliny zriadili a zachovali kultúrno – historický obraz života v našej doline. Ide o pôvodný sedliacky dom. Múzeum pozostáva z podúkolia, zariadenej obytnej časti, hospodárskej časti, stodoly, pivnice a letnej kuchynky. V dome sa nachádza zariadená izba s pôvodným nábytkom, kuchyňa s klasickou murovanou pecou a komora, kde dominujú krosná. V hospodárskej časti je maštal' pre hovädzí dobytok, maštal' pre kozy, chlievik pre ošípané, kurín pre sliepky. Nechýba dielňa domáceho majstra, latrína a hnojová jama. Na dvore je vybudovaný prístrešok z poslednej stojacej stodoly v Bošáci, so zachovaním osobitnej väzby dreva. V stodole je hospodárske zariadenie potrebné pre vykonávanie rôznych poľnohospodárskych prác, ako vozy, sečkovica, mláčačka... V peknej letnej kuchynke je vstavaný kotol na varenie slivkového lekváru. Pivnica v minulosti slúžila na uchovávanie ovocia a zeleniny počas zimných mesiacov. Súčasťou expozície sú aj vzácne bošácke kroje, ktoré sú zdobené ručne šitými výšivkami.

Na výročné sviatky ako sú Vianoce a Veľká noc múzeum oživa tradíciami a zvykmi, ktoré sú späté s týmto obdobím. Najväčšou poriadanou akciou je kultúrny program na Bošácke hody pod názvom „Čie sú hody? Naše hody!“ Remeselný jarmok, vystúpenia folkloristov a sprievodné akcie ako pečenie domáceho chleba, varenie slivkového lekváru, slivkové gul'ky... sú potešením pre všetkých obyvateľov i návštevníkov Bošáckych hodov.

Rímsko-katolícky kostol nanebovzatia Panny Márie

Farský kostol Nanebovzatia Panny Márie v Bošáci bol vybudovaný v rokoch 1729-1733 v neskorobarokovom slohu ako jednolod'ový, so svätyňou trojbokého záveru a predstavenou vežou. Vonkajšie murivo je členené lizénami (zvislý plochý výstupok, napodobňujúci stĺp na čelnej strane budovy bez hlavice a pätky).

Veža kostola má helmovité zastrešenie s nadstavenou laternou (malá nadstavba – vežička na kupole s osvetľovacími otvormi). V lodi kostola sú vsadené piliere, ktoré vytvárajú kaplnkovité priestory. Strop kostola má valenú, lunetovú klenbu, podobne aj priestor pod vežou. Po bokoch sú vybudované pavlače (chórová ochodza). Zo severnej strany kostola, nad sakristiou je oratórium.

Hlavný oltár stĺpovej architektúry je tirolská drevorezba z roku 1928. Je bohato zdobený a zlátený s farebnými plastikami. Uprostred je výjav Nanebovzatej Panny Márie, po stranách sú sochy sv. Augustína a a sv. Mikuláša, na vrchole pod korunkou Boh-Otec.

Pôvodný oltár mal uprostred olejomalbu, vedľa sochy sv. Gregora, Viliama, Alžbety, matky sv. Jána Krstiteľa a Anny. Vo svätyni je zhotovené nové liturgické zariadenie zodpovedajúce duchu Druhého Vatikánskeho koncilu a následnej liturgickej obnovy. Kazateľnica má bohatú výzdobu s plastikami anjelov, symbolov, na strieške je Pán Ježiš. Krstiteľnica má v pozadí jemne zdobenú dosku so sv. Michalom archanjelom a sv. anjelom strážcom (z kostola na Skalke). Bočné oltáre: zľava oltár Božského srdca Ježišovho so sochami sv. Františka Assiského a sv. Antona Paduánskeho a druhý – oltár sv. Jozefa, so sochami sv. Jána Nepomuckého a sv. Ignáca Loyolského, pôvodne z kostola na Skalke. Prvé bočné oltáre – sv. Martina a Panny Márie Šaštínskej – Sedembolestnej.

Maľba stropu v lodi kostola je iluzórna – barokizujúca, z roku 1906, dielo majstra Jozefa Hanulu. Pozostáva zo štyroch hlavných výjavov: Najsvätejšia Trojica; skupina svätcov – sv. Andrej-Svorad a Benedikt, Vojtech, Augustín, Cyril a Metod; sv. Štefan uhorský kráľ, Gizela, jeho manželka a bavorská princezná, syn Imrich, ktorý zahynul ako mladý 24 ročný, nitrianske knieža a neskorší uhorský kráľ Ladislav I., Alžbeta, Margita; Panna Mária s Božským dieťaťom; anjeli oslavujúci Boha a iné symboly a nápisy napr. Venite ad me omnes, et ego reficiam vos („Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“ Mt 11, 28). Základný kameň kostola bol položený v roku 1729. Kostol bol postavený vďaka štedrosti Mikuláša Príleského, nitrianskeho kanonika (+ 6.5.1730). Kostol je však farským až od 12. decembra 1778, kedy sa vtedajší farár Štefan Terlanday presťahoval aj do pripravenej fary dokončenej v roku 1776. 23. augusta 1789 bol konsekrovaný nitrianskym biskupom Františkom Xaverom Fuchsom.

5.8 Významné osobnosti obce

Eduard Šándorfi – Škrabánek

Narodil sa 5. apríla 1869 v Bošáci, kde jeho otec Ján pôsobil ako učiteľ. Matka rodená Zamcová, pochádzala z Bošáče. Teologické štúdiá absolvoval v Trnave a v Ostrihome. Za rímsko-katolíckeho kňaza ho vysvätili v roku 1892. V rokoch 1892 - 1899 bol kaplánom v Pobeďíme pri Piešťanoch. Od mladosti trpel na reumu a bolesti okolo srdca. Začal ľuďom pomáhať ako liečiteľ už v Pobeďíme, pokračoval v tom a neustále sa zdokonaľoval po celý život. Počas svojho kaplánovania sa zžil s problémami a starosťami biedneho utláčaného slovenského ľudu a ostal verným zástancom chudoby a slobody. Popri povolání kňaza pôsobil ako národný buditeľ a spisovateľ, redigoval a vydával časopisy Kresťan, Posol Svätého Antona. Pod jeho vedením vyšlo 46. číslo tohto časopisu -12. novembra 1899. Od roku 1905 pôsobil vo Vrbovciach, kde 6. januára 1936 zomrel.

Ľudovít Branský

Narodil sa v Bošáci 24. januára 1918. Bol maliar, grafik, ilustrátor, výtvarný pedagóg. Študoval na gymnáziu v Trenčíne a na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave - odbor kreslenia a maľovania. Učitelia mu boli známi maliari, ako napr. prof. Mallý, Benka, Struhár, Mudroch, Schurman a mnohí iní. V roku 1956 pôsobil ako profesor kreslenia. Jeho žiaci, študenti, na neho spomínajú s veľkou úctou. Každého sa snažil pochopiť, každému poradiť a keď to bolo potrebné i pomôcť. V roku 1944 - 46 sa venoval najmä figurálnym námetom. V krajinárskej tvorbe vychádzal z impresionistického chápania krajiny českého maliara Přemysla Blažíka. Spracoval najmä motívy z rodného kraja Bošáckej krajiny a kopaníc. Viedol tiež amatérske výtvarné krúžky v Trenčíne a v Dubnici nad Váhom. Jeho maliarskymi technikami boli: olej, pastel, kombinovaný pastel a tempera. Svoje obrazy sprístupňoval verejnosti na výstavách v mestách: Trenčín, Bratislava, Nitra, Piešťany, Tren. Teplice a iných. Mnohé jeho obrazy sú majetkom múzeí v Trenčíne, v Bratislave a v Nitre. Keby sa Ľudovít Branský dožil vyššieho veku, bol by vytvoril ešte veľké množstvo cenných diel. Žiaľ, dňa 27. V. 1959 tragicky skončil jeho život - v Mníchovej Lehote - vo veku 41 rokov.

Generál Štefan Jurech

Narodil sa 9. júna 1898 v Bošáci. V rokoch 1910 - 1915 študoval na katolíckom gymnáziu v Nitre, a v rokoch 1915 - 1918 študoval na Kráľovskom katolíckom gymnáziu v Trenčíne. Bola to otvorená a poctivá osobnosť, telom a duchom vojak. Počas prvej svetovej vojny bojoval na frontoch v Rumunsku, Taliansku a Francúzku. Stal sa armádnym pridelencom v Budapešti a po skončení tejto misie sa stal veliteľom vzdušnej obrany v Trenčíne. V roku 1942 bol vymenovaný za veliteľa na východnom fronte. Po roku ho začala podozrievať nemecká polícia pre jeho kontakty so sovietskymi veliteľmi. Štefan Jurech nadväzoval kontakty s armádnym hnutím spoločne s Golianom a Freječnikom. Bol navrhovaný za veliteľa v Slovenskom národnom povstaní. Tento návrh však nebol nikdy prijatý dokonca ani potvrdený. Po vypuknutí SNP bol zajatý nemeckými silami a odvedený najprv do Viedne, do Brna a nakoniec do likvidačného tábora Flossenbug, kde bol odsúdený k smrti. Bol popravený 4. februára

1945. Jeho práca v boji bola dlho ignorovaná. Na pamiatku padlých rodákov z Bošáckej doliny stojí pred základnou školou v Bošáci pamätník SNP.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

K 31.12.2022 výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytovala Základná škola s materskou školou E.V.Riznera v Bošáci a Základná umelecká škola Bošáca.

počet žiakov ZŠ: 259

počet žiakov MŠ: 41

počet žiakov ZUŠ: 90

Súčasťou ZŠ s MŠ E.V.Riznera je školský klub detí a školská jedáleň.

Základná škola s materskou školou E.V.Riznera v Bošáci a Základná umelecká škola Bošáca hospodária s vlastnými finančnými prostriedkami a je napojená na rozpočet obce.

Základná škola, Zdroj: vlastné

Materská škola, Zdroj: vlastné

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na individuálny prístup k deťom primárneho vzdelávania s cieľom podpory ich osobnosti a rozvoja.

6.2. Zdravotníctvo

Zariadenie zdravotnej starostlivosti sa nachádza v budove Obecného úradu. Pre obyvateľov obce je zabezpečená základná zdravotná starostlivosť v podobe praktického lekára pre dospelých. Nemocničná starostlivosť a praktický lekár pre deti sú zabezpečované v mestách Trenčín a Nové Mesto nad Váhom.

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

MUDr. Renáta Raclavská: lekár pre dospelých

Bošáca 257, 917 03 Bošáca – budova obecného úradu

tel. 032/77 81 134

V obci je od roku 2020 zriadená lekáreň pre obyvateľov a návštevníkov Bošáckej doliny.

Lekáreň Bošáca, Bošáca 371, 917 03 Bošáca

bosaca@kronenpharma.sk

tel. 032/640 12 47

6.3. Sociálne zabezpečenie

V obci Bošáca nie je priamo zriadené zariadenie sociálnych služieb. V blízkosti obce sa nachádza niekoľko zariadení sociálnych služieb, a to:

- **Centrum sociálnych služieb – Nová Bošáca**
Nová Bošáca 68
913 08 Nová Bošáca
- **Domov sociálnych služieb - Zemianske Podhradie**
Zemianske Podhradie č. 4
913 07 Zemianske Podhradie č. 4
- **Domov sociálnych služieb - Adamovské Kochanovce**
Adamovské Kochanovce 122
913 05 Adamovské Kochanovce
- **Centrum sociálnych služieb - LIPA**
Kostolná - Záriečie 10
913 04 Kostolná – Záriečie
- **Centrum sociálnych služieb NMnV**
Bernolákova 14/604
915 01 Nové Mesto nad Váhom
- **Centrum sociálnych služieb - DEMY**
Biskupická 46
911 04 Trenčín
- **Centrum sociálnych služieb - Juh**
Liptovská 10
911 08 Trenčín

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálneho zabezpečenia sa bude orientovať na rozšírenie sociálnych zariadení a to vybudovaním zariadenia pre seniorov v našej obci.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Kultúrny dom
- Múzeum bošáckej doliny
- Obecná knižnica
- areál Sokolovne

Kultúrny dom, zdroj: vlastné

V obci pôsobí niekoľko organizácií, ktoré svojou činnosťou zveľaďujú kultúrno-spoločenské dianie v obci.

Sú nimi napr.:

- ZO Jednoty dôchodcov Slovenska Bošáca
- DHZ Bošáca
- DHZ Zabudišová
- OŠK Bošáca
- Divadelný súbor Rozmarín
- Folklórna spevácka skupina Bosák
- Miestny spolok Matice slovenskej v Bošáci
- Miestny spolok slovenského červeného kríža v Bošáci
- ZO chovateľov poštových holubov
- ZO slovenského zväzu záhradkárov
- ZO slovenského zväzu chovateľov
- ZO slovenského zväzu včelárov Bošáca
- Poľovná spoločnosť Bošáca

Zo **športových zariadení** sa v obci nachádza futbalové ihrisko a multifunkčné ihrisko. V roku 1925 a 1926, boli postavené budovy Orolne a Sokolovne. Obe boli vybavené telocvičným náradím. Už predtým v roku 1920 však svoju činnosť začala Telocvičná jednota Sokol. S jej vznikom sa v Bošáci začína rozvíjať stolný tenis, volejbal, ale najmä futbal. Po 2. sv. vojne bolo v obci vybudované futbalové ihrisko. Pri budove Sokolovne bolo postavené volejbalové ihrisko, ktoré bolo koncom osemdesiatich rokov 20. storočia rozšírené o tenisový kurt, ktorý je už zničený a jeho plocha sa tiež v zimných mesiacoch využívala ako klzisko. V roku 2019 bol v areáli Sokolovne vybudovaný amfiteáter, ktorý sa v súčasnej dobe využíva na kultúrne predstavenia.

Futbalové ihrisko v Bošáci

Multifunkčné ihrisko v Bošáci

6.5. Doprava

Cestná doprava

Vo vzdialenosti 5 km od obce Bošáca sa nachádza cesta I. triedy I/61 Bratislava - Trenčín – Žilina. Sledované územie sa rozprestiera 10 km od Nového Mesta nad Váhom a 22 km od krajského mesta Trenčín. Napojenie na diaľnicu D1 spájajúcu Bratislavu a Žilinu je možné v meste Nové Mesto nad Váhom. Cesta D1 je súčasťou medzinárodného koridoru Venice - Trieste/Koper - Ljubljana - Užgorod - Lvov. D1 je súčasťou vetvy A Bratislava - Žilina - Užgorod. Obcou prechádzajú tri cesty 3. triedy III/050420 smer Dolné Srnie, III/061027 smer Haluzice a III/061068 smer osada Zabudišová.

Železničná doprava

Železničná sieť sa v obci nenachádza. Najbližšia vlaková stanica je v obci Trenčianske Bohuslavice, v Novom Meste nad Váhom a v Trenčíne a sú napojené na hlavnú železničnú trať č. 120 spájajúcu Bratislavu a Košice.

Letecká doprava

V NUTS4 Trenčín je vybudované letisko so štatútom medzinárodného letiska a je čiastočne civilné. Vykonáva sa tu nepravidelná vnútroštátna a medzinárodná doprava, letecké práce a výcvik leteckého personálu. V NUTS4 Ilava je letisko Dubnica nad Váhom - Slávnica, ktoré prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru, neplní regionálnu funkciu. Najbližšie medzinárodné letisko regionálneho významu, je letisko Piešťany (PHSR TSK 2013 - 2023).

Lodná doprava

V blízkosti obce Bošáca sa nachádza medzinárodná vodná cesta Váh E81, ktorá je prepojená s Odrou a zároveň je súčasťou Vážskej vodnej cesty. Vážska vodná cesta je plánovaná a sčasti už v súčasnosti realizovaná vodná cesta medzinárodného významu spájajúcej mesto Žilinu s Dunajom.

Pešia dostupnosť

Vo obci Bošáca sú vybudované chodníky, ktorým však chýba bezbariérová úprava. Na vedľajších komunikáciách, najmä v obytných zónach absentujú chodníky úplne (miestna časť Zabudišová, lokalita nad cintorínom, časť Šimarovce, časť Hrubá strana od námestia po Zemianske Podhradie a časť Malá strana. Z prieskumu verejnej mienky vyplýva, že mnohé pešie komunikácie sú v nevyhovujúcom stave. Obec plánuje v programovom období rekonštruovať a dobudovať pešie komunikácie.

Statická doprava

Statická doprava je obci prevažne riešená individuálnou formou parkovania na dvoroch pozemkov prípadne garážovým státím. Parkovacie plochy, ktoré sa v regióne nachádzajú, sú vybudované ako spevnené asfaltové plochy. V obci je vyhradených niekoľko verejných parkovacích plôch napr. pred futbalovým ihriskom, no vyznačenými parkovacími miestami je len oblasť námestia so 16-timi parkovacími miestami.

Hromadná doprava

Prepravu osôb do škôl a zamestnania mimo regiónu umožňuje sieť liniek Slovenskej autobusovej dopravy (ďalej len SAD) Trenčín a. s. Táto spoločnosť v obci poskytuje 10 zastávok hromadnej autobusovej dopravy. SAD zabezpečuje pravidelné autobusové spojenia do Nového Mesta nad Váhom, ktoré sú v ranných a popoludňajších hodinách počas pracovných dní poskytované v hodinových intervaloch. Cez pracovné dni vo večerných hodinách je interval autobusovej dopravy každé dve hodiny. Počas víkendov sú spojenia obmedzené v intervaloch každých troch hodín počas celého dňa. Spoločnosť poskytuje tiež priame spojenia z obce do Trenčína a Starej Turej.

Cyklistická doprava

- cyklotrasa č. 020 – Štiavnická cyklomagistrála – 68 km
- cyklotrasa č. 5303 - Bošáca – Stará Turá - Paprad' – 32,88 km - povrch: asfalt
- cyklotrasa č. 8311 – Bošáca – Haluzice – 1,79 km – povrch: asfalt

Značenie cyklotrás

V obci Bošáca začínajú dve značené cyklotrasy č.5303 a č.8311 a územím prechádza značená cyklotrasa č. 020. Cyklotrasa č. 020 je červeno značená Štiavnická cyklomagistrála (Fotografia 10) vedúca v súčasnosti z hraníc Česko – Slovensko do mesta Topoľčany s dĺžkou 68 km. Trasa vedie z hraničného prechodu Březová - Nová Bošáca, po štátnej ceste III. triedy do Bošáce, po ktorej je možné

pozorovať pamiatky regiónu. Trasa prechádza cez most ponad Vážsky Kanál a Váh a v Kočovciach odbočí smerom na juh. Ďalej obcou prechádza miestna žltá cykloturistická trasa č. 8311, ktorá sa pripája na magistrálu Naprieč Považským Inovcom. Cieľom obce Bošáca je vybudovanie cyklotrasy popri potoku Bošáčka.

Turistické trasy

Turistická trasa „Za výhľadmi ponad Bošácku dolinu“ je trasa dlhá 20 km a jej absolvovanie trvá 4 hodiny. Ide o zeleno značenú turistickú trasu, ktorá začína na železničnej stanici v Trenčianskych Bohuslaviciach. „K Haluzickej tiesňave“- ide o nenáročnú trasu so začiatkom v Zemianskom Podhradí, pokračuje do Bošáce, pri kostole sa zabáča smerom do Haluzíc. Po miernom stúpaní sa pokračuje až ku kostolu v Haluziciach. Trasa je zakončená prechodom cez Haluzickú tiesňavu, ktorá bola v roku 1963 vyhlásená za prírodnú pamiatku. Ďalšou trasou je 2,5 kilometrová trasa začínajúca v Zemianskom Podhradí s koncom na Rolincovej.

6.6. Územné plánovanie

Program rozvoja obce spolu s územným plánom obce je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúci z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Územný plán Trenčianskeho samosprávneho kraja rieši priestorové usporiadanie a reguláciu využitia územia Trenčianskeho samosprávneho kraja a jeho trendy rozvoja: „Z vidieckeho osídlenia sa najviac prejavujú sídla vo vážskom páse Horná Streda, Čachtice, Beckov, v podhorí Bielych Karpát sídla Bzince pod Javorinou, Lubina, Moravské Lieskové, **Bošáca**. Je potrebné väčšiu pozornosť venovať zabezpečeniu územia technickou infraštruktúrou, využívať netradičné formy energie, podporovať také formy vidieckeho turizmu, ktoré budú integrované s ochranou krajiny a prírody a architektonicko-urbanistickou štruktúrou tohto osídlenia, s cieľom stabilizácie obyvateľstva.“

Územnoplánovacia dokumentácia obce Bošáca bola spracovaná v roku 2001.

Vzhľadom na potrebu reagovať na nové potreby obce, na podnety obyvateľov a tiež aktualizáciu rozvojových potrieb, prebehlo v roku 2022 spracovanie novej územnoplánovacej dokumentácie pre usmernenie rozvoja celého katastrálneho územia.

6.7. Hospodárstvo

Maloobchodnú sieť v obci Bošáca zastupuje:

- potraviny COOP Jednota,
- potraviny „Môj obchod“ - Kumipek,
- potraviny na Močároch,
- domáca predajňa PD Bošáca,
- kvetinárstvo FLOREKO,
- textil TOMAX,
- mäsiarstvo – námestie Bošáca.

Zo **služieb** sa v Bošáci nachádza:

- čerpacia stanica PD Bošáca,
- stolárstva,
- kovovýroba Mihala, kovovýroba Krajčovic,
- kaderníctvo
- firma Alena Jurčáková - stavebniny, zemné práce, recyklácia stavebných sutí, Bošáca, ktorá sa zameriava na zemné práce, uskutočňovanie jednoduchých stavieb, drobných stavieb a ich zmien a prípravné práce pre stavbu.

Zo **stravovacích zariadení** sa v dedine nachádza:

- pohostinstvo Amicus
- bar Tornádo

Poľnohospodárska výroba je v obci zastúpená:

- **Poľnohospodárskym družstvom Bošáca**, ktorého produkcia je zameraná na rastlinnú a živočíšnu výrobu. Časť poľnohospodárskej výroby je sústredená aj v katastrálnych územiach obcí Zemianske Podhradie a Haluzice. Územie Bošáca sa nachádza v repárskej a zemiakárskej výrobní oblasti.

Areál Poľnohospodárskeho družstva Bošáca

Potravinársky priemysel je zastúpená firmou:

- **Bošácka pálenica - L. Z. Bošáca, s. r. o.**, Bošáca 148, tel. 0905 323 538, ktorá sa zameriava na výrobu a destiláciu alkoholických nápojov. Výroba je založená na dlhoročnej tradícii a destilácii sliviek, jabĺk a marhúľ v obci. Bošácka slivovica je ako jedna z mála tradičných slovenských výrobkov chránená ochrannou značkou Európskej únie, na základe historicky potvrdeného miesta pôvodu.
web: <https://www.bosackapalenica.sk/o-nas/>

Kovospracujúci priemysel je v Bošáci zastúpený firmou:

- **Ferno Slovakia s.r.o.**, Bošáca č. 893, tel. 421 32 770 8010 je dcérska spoločnosť Ferno Group Company, globálneho lídra v prednemocničnej urgentnej starostlivosti. Spoločnosť podniká na Slovensku od r. 2001 a radí sa medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v obci.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na **rok 2022**. Podľa príslušných ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) predkladáme údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracované do záverečného účtu obce.

Záverečný účet podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obsahuje najmä údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti, prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti.

Rozpočet obce na **rok 2022** bol zostavený ako **vyrovnaný**. Finančné hospodárenie obce Bošáca sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva dňa 08.12.2021 uznesením č. 177/2020.

Schválený rozpočet obce Bošáca bol v priebehu rozpočtového roka upravovaný:

Poradové číslo zmeny rozpočtu	Zmena rozpočtu schválená uznesením číslo – rozpočtové opatrenie podľa § 14 ods. 2 písm. a) b) c)
1.	RO 1 - Uzn. 19/2022
2.	RO 2 - Uzn. 41/2022
3.	RO 3 - Uzn. 86/2022
4.	RO 4 - Uzn. 162/2022
5.	RO 5 - Uzn. 225/2022 a na základe kompetencií starostu

Obecné zastupiteľstvo uznesením č.126/2019/OZ zo dňa 11.9.2019 poveruje starostu obce vykonávaním úprav rozpočtu v jednotlivých prípadoch schváleného bežného rozpočtu do výšky 5 000,00 € a kapitálového rozpočtu do výšky 5 000,00 €.

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

Porovnanie plnenia príjmov a čerpania výdavkov za roky 2020, 2021, 2022

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet po zmenách 2022	Skutočnosť k 31.12.2022
Príjmy celkom	1 999 736,30	1 999 736,30	2 814 480,00	2 089 905,67	2 089 905,67
z toho :					
Bežné príjmy	1 313 847,99	1 313 847,99	1 315 630,00	1 498 967,48	1 498 967,48
Kapitálové príjmy	308 361,16	308 361,16	1 192 187,00	272 260,00	272 260,00
Finančné príjmy	313 647,30	313 647,30	233 443,00	234 394,82	234 394,82
Príjmy RO s právnou subjektivitou	63 879,85	63 879,85	73 220,00	84 283,37	84 283,37
Výdavky celkom	1 686 325,46	1 686 325,46	2 814 480,00	2 006 029,29	2 006 029,29
z toho :					
Bežné výdavky	440 168,00	440 168,00	505 555,00	589 552,04	589 552,04
Kapitálové výdavky	366 458,33	366 458,33	1 445 367,00	386 139,98	386 139,98
Finančné výdavky	46 311,38	46 311,38	42 348,00	52 729,47	52 729,47
Výdavky RO s právnou subjektivitou	833 387,75	833 387,75	821 210,00	977 607,80	977 607,80
Rozpočet obce	313 410,84	313 410,84	0,00	83 876,38	83 876,38

Čerpanie výdavkov za rok 2022

Upravený rozpočet na rok 2022	Skutočnosť k 31.12. 2022	% plnenia
2 006 029,29	2 006 029,29	100

1) Bežné výdavky

Upravený rozpočet na rok 2022	Skutočnosť k 31.12. 2022	% plnenia
589 552,04	589 552,04	100

v tom:

Funkčná klasifikácia	Upravený rozpočet na rok 2022	Skutočnosť k 31.12. 2022	% plnenia
Výdavky verejnej správy	288 749,43	288 749,43	100
Finančná a rozpočtová oblasť	2 436,68	2 436,68	100
Transakcie verejného dlhu	7 093,57	7 093,57	100
Matričná činnosť	5 546,76	5 546,76	100
Požiarna ochrana	18 502,06	18 502,06	100
Všeobecná pracovná oblasť	-	-	0
Civilná ochrana	420,00	420,00	100
Cestná doprava	2 066,16	2 066,16	100
Nakladanie s odpadom	27 925,31	27 925,31	100
Ochrana životného prostredia	139,00	139,00	100
Rozvoj obcí	98 399,30	98 399,30	100
Verejné osvetlenie	7 842,51	7 842,51	100
Rekreačné a športové služby	12 152,93	12 152,93	100
Kultúra	89 393,71	89 393,71	100
Vysielacie a vydavateľ. služby	684,96	684,96	100
Nábož. a iné spoloč. služby	4 261,35	4 261,35	100
Sociálne služby	22 405,00	22 405,00	100
Výdavky na voľby	1 533,31	1 533,31	100
Spolu	589 552,04	589 552,04	100

2) Kapitálové výdavky :

Upravený rozpočet na rok 2022	Skutočnosť k 31.12. 2022	% plnenia
386 139,98	386 139,98	100

v tom:

Funkčná klasifikácia	Upravený rozpočet na rok 2022	Skutočnosť k 31.12. 2022	% plnenia
ZŠ triedy	-	-	0
Požiarna ochrana	47 881,26	47 881,26	100
Cestná doprava	4 590,00	4 590,00	100
Rozvoj obcí	322 764,22	322 764,22	100
Náboženské a iné spoločenské služby	10 904,50	10 904,50	100
Spolu	386 139,98	386 139,98	100

3) Výdavkové finančné operácie :

Upravený rozpočet na rok 2022	Skutočnosť k 31.12. 2022	% plnenia
52 729,47	52 729,47	100

V rámci výdavkových finančných operácií sa uhradili splátky úverov.

	2020	2021	2022
Bežné príjmy:			1 498 967,48
Výnos dane z príjmov - podielové dane	547 134,73	578 682,05	617 746,71
Daň z majetku	51 169,89	51 149,03	50 813,11
Daň za psa	594,00	562,00	571,75
Poplatok za komunálny odpad	22 985,55	25 186,50	24 728,33
Daň za užívanie verejného priestranstva	355,55	171,50	147,00
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	45 974,21	50 064,35	58 332,58
Administratívne poplatky	76 404,90	31 633,40	57 550,41
Iné nedaňové príjmy, bežné dotácie	3 415,47	802,73	689 077,59
Príjmy ZŠ			81 549,37
Príjmy ZUŠ	0,00	0,00	2 734,00
Bežné výdavky:			1 567 159,84
Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	128 716,38	125 678,45	122 239,89
Poistné a príspevok do poisťovní	47 420,25	45 796,28	40 410,41
Tovary a služby	247 550,31	253 778,77	332 367,87
Bežné transfery	9 628,30	27 970,17	87 440,30
Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom, pôžičkou a NFV	6 852,76	6 634,96	7 093,57
Výdavky ZŠ	833 387,75	851 438,91	963 386,54
Výdavky ZUŠ	0,00	0,00	14 221,26
Kapitálové príjmy:			272 260,00
Príjem z predaja	1 000,00	328,00	9 713,00
Príjem z dotácií	307 361,16	67 506,88	262 547,00
Kapitálové výdavky:			386 139,98
Ochrana pred požiarmi - zbrojnica	0,00	0,00	47 881,26
Ochrana pred požiarmi - garáž	0,00	0,00	11 268,98
MŠ rozšírenie	202 141,81	0,00	0,00
ZŠ triedy	25 594,00	30 572,21	0,00
Merače rýchlosti	0,00	0,00	4 590,00
ZD rozšírenie	114 924,95	0,00	0,00
Nákup klimatizácie OÚ + Dr.	0,00	4 792,62	0,00
KD altánok JDS	0,00	0,00	3 580,00
255 - kotol a komín	0,00	0,00	5 989,06

359 - plyn.kotle	0,00	0,00	18 048,73
ZŠ odstavná plocha	0,00	0,00	9 015,00
Kompostáreň - voz, váha, kontajner	0,00	0,00	193 560,00
HAKO kotúč na zimnú údržbu	0,00	2 913,97	0,00
Výstavba chodníka	0,00	9 222,00	0,00
DS rampa s bezbariérovým vstupom	0,00	2 885,60	1 291,00
DS kolumbárium	0,00	0,00	10 904,50
Výpočtová technika - server	5 628,00	0,00	0,00
Stráne	0,00	28 871,30	11 315,00
Kúpa pozemkov	11 852,60	32 008,90	7 585,90
rekonštrukcia ambulancie GP	4 266,97	0,00	0,00
OcÚ tlačiareň	0,00	4 702,20	0,00
UPD dokumentácia	0,00	15 150,00	3 600,00
Nákup vretenovej kosačky pre OŠK	0,00	7 500,00	0,00
Nákup vozidla Ford Tranzit	0,00	4 999,00	0,00
Nákup radlice Multicar	0,00	0,00	1 530,00
Rozvoj obce	2 050,00	0,00	0,00
Múzeum - strecha	0,00	0,00	2 351,90
KD Zabudišová - strecha	0,00	0,00	18 147,85
KD Bošáca - rekonštrukcie	0,00	0,00	22 151,73
KD Bošáca - elektroinštal.klubovne	0,00	0,00	3 072,00
Pumptrack - dok.práce	0,00	0,00	10 257,07
Finančné operácie príjmy:			234 394,82
Príjmy fin.operácií	313 647,30	188 939,24	234 394,82
Finančné operácie výdavky:			52 729,47
Vrátenie zábezpeky za verejné obstarávanie	0,00	13 500,00	10 248,94
Splátky úverov	46 311,38	42 030,21	42 480,53

Bežné príjmy sa uplynulý rok **zvýšili** vzhľadom na celkové ekonomické výsledky v štáte, ktoré mali dopad na výšku podielových daní v samosprávach. Adekvátne na výšku bežných príjmov sa pohybovali aj bežné výdavky ktoré oproti predchádzajúcim rokom taktiež zaznamenali **zvýšenie**.

V roku 2022 obec čerpala rezervný fond, ktorý použila na čiastočnú úhradu finálnych prác spojených:

Použitie rezervného fondu:

Uzn. č. 142/2022	DHZ Zabudišová - nákup striekačky	1 750,00
Uzn. č. 43/2021	UPD dokumkentácia - dokončenie z r. 2021	900,00
Uzn. č. Uzn. záv.účet	DHZ Bošáca - zbrojnica spoluúčasť	3 442,09
Uzn. č. 145/2022	DHZ Bošáca - garáž I.	11 268,98
Uzn. č. 146/2022	DHZ Bošáca - garáž II.	12 689,17
Uzn. č. 85/2022	merače rýchlosti - spoluúčasť	1 590,00
Uzn. č. Uzn. záv.účet	ZŠ odstavná plocha	9 015,00
Uzn. č. 132/2022	KD altánok	3 580,00
Uzn. č. Uzn. záv.účet	Stráne	11 315,00
Uzn. č. Uzn. záv.účet	kúpa pozemkov	7 585,90
Uzn. č. 152/2022	bytovka 255 - kotol a komín	5 989,06
Uzn. č. 107,149/2021	bytovka 255 - plynové kotle	18 048,73
Uzn. č. 52/2020	KD rekonštrukcie	22 151,73
Uzn. č. 56/2022	KD elektroinštalácia klubovne	3 072,00
Uzn. č. 99/2021	DS - rampa s bezbariér.vstupom - dokončenie	1 291,00
Uzn. č. 46/2022	DS - kolumbárium	10 904,50
Uzn. č. 85/2022	Pumptrack - dokončovacie práce	10 257,07
Uzn. č. 96/2021	Múzeum - strecha	2 351,90
Uzn. č. 46/2022	KD Zabudišová - strecha	18 147,85
Uzn. č. Uzn. záv.účet	Kompostáreň - spoluúčasť	9 678,00
Použitie RF - obec:		165 027,98
Uzn. č. 64/2022	bežné - dofinanc. ZŠ s MŠ - odmeny	6 208,00
Uzn. č. 139/2022	bežné - dofinanc. ZŠ s MŠ - odmeny	8 780,00
Uzn. č. 63/2022	bežné - dofinanc. ZUŠ	18 222,89
Uzn. č. 138/2022	bežné - dofinanc. ZŠ s MŠ	20 000,00
Použitie RF - škola:		53 210,89
Spolu		218 238,87 €

Obec Bošáca nezapojila RF vo výške 53210,89 €. Správna výška zapojenia RF je 218 238,87 €.

Skutočné príjmové finančné operácie dosiahli výšku 287 605,71 €.

Výdavkové finančné operácie - obec spláca úvery ŠFRB a bankové úvery.

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12. 2022
Bežné príjmy OBEC	1 498 967,48 €
Bežné príjmy RO	84 283,37 €
Bežné príjmy SPOLU	1 583 250,85 €
Bežné výdavky OBEC	589 552,04 €
Bežné výdavky RO	977 607,80 €
Bežné výdavky SPOLU	1 567 159,84 €
Bežný rozpočet	16 091,01 €
Kapitálové príjmy OBEC	272 260,00 €
Kapitálové príjmy RO	0,00 €
Kapitálové príjmy SPOLU	272 260,00 €
Kapitálové výdavky OBEC	386 139,98 €
Kapitálové výdavky RO	0,00 €
Kapitálové výdavky SPOLU	386 139,98 €
Kapitálový rozpočet	-113 879,98 €
Prebytok / schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-97 788,97 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerpané prenesené kompetencie	18 996,11 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerp. vlastné stravné od rodičov školy (KZ 72)	13 789,01 €
Vylúčenie z prebytku - účty šk. jedálne ZŠ, MŠ	1 947,73 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerpané dopravné	3 067,34 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerpaná dotácia voľby	674,57 €
Vylúčenie z prebytku - FO	7 272,48 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerp. dotácia kontajnery	23 465,00 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerp. dotácia ihrisko	49 500,00 €
Prebytok / schodok bežného a kapitálového rozpočtu - upravený	-216 501,21 €
Príjmy z finančných operácií OBEC	313 315,49 €
Príjmy z finančných operácií OBEC - zábezpeka VO	0,00 €
Príjmy z finančných operácií RO	0,00 €
Príjmy z finančných operácií SPOLU	313 315,49 €
Výdavky z finančných operácií OBEC	52 729,47 €
Výdavky z finančných operácií OBEC - zábezpeka VO	0,00 €
Výdavky z finančných operácií RO	0,00 €
Výdavky z finančných operácií SPOLU	52 729,47 €
Rozdiel finančných operácií	260 586,02 €
Príjmy OBEC + RO	2 170 025,25 €
Výdavky OBEC + RO	2 006 029,29 €
Rozdiel P - V = Hospodárenie obce	163 995,96 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerpané prenesené kompetencie	18 996,11 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerp. vlastné stravné od rodičov školy (KZ 72)	13 789,01 €
Vylúčenie z prebytku - účty šk. jedálne ZŠ, MŠ	1 947,73 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerpané dopravné	3 067,34 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerpaná dotácia voľby	674,57 €
Vylúčenie z prebytku - FO	7 272,48 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerp. dotácia kontajnery	23 465,00 €
Vylúčenie z prebytku - nevyčerp. dotácia ihrisko	49 500,00 €
Skutočné hospodárenie obce pre tvorbu RF	45 283,72 €

7.3 Rozpočet na roky 2023 – 2024 – 2025

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	1 999 736,30	1 733 046,89	2 089 905,67	2 846 967,00	1 563 758,00	1 563 758,00
z toho :						
Bežné	1 313 847,99	1 433 637,27	1 498 967,48	1 486 533,00	1 486 539,00	1 486 539,00
Kapitálové	308 361,16	67 834,88	272 260,00	1 194 215,00	1 000,00	1 000,00
Finančné	313 647,30	188 939,24	234 394,82	91 999,00	1 999,00	1 999,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	63 879,85	42 635,50	84 283,37	74 220,00	74 220,00	74 220,00

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	1 686 325,46	1 510 445,55	2 006 029,29	2 846 967,00	1 563 758,00	1 563 758,00
z toho :						
Bežné	440 168,00	459 858,63	589 552,04	557 904,00	495 189,00	494 847,00
Kapitálové	366 458,33	143 617,80	386 139,98	1 284 215,00	55 885,00	55 886,00
Finančné	46 311,38	55 530,21	52 729,47	42 646,00	50 482,00	50 823,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	833 387,75	851 438,91	977 607,80	962 202,00	962 202,00	962 202,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1 Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	KZ k 31.12.2022 v €	KZ k 31.12.2021 v €
Majetok spolu	3 261 508,61	3 002 931,07
1. Neobežný majetok spolu	2 550 723,44	2 173 616,19
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	19 004,82	17 535,35
Dlhodobý hmotný majetok	2 231 770,62	1 856 132,84
Dlhodobý finančný majetok	299 948,00	299 948,00
2. Obežný majetok spolu	706 488,89	826 131,97
z toho :		
Zásoby	226 346,93	209 940,23
Zúčtovanie medzi subjektami VS	5 818,38	8 014,74
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	28 310,46	16 314,29
Finančné účty	446 013,12	591 862,71
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
3. Časové rozlíšenie	4 296,28	3 182,91

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2021
Majetok spolu	3 377 962,80	3 114 534,68
Neobežný majetok spolu	2 560 291,15	2 185 380,26
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	19 004,82	17 535,35
Dlhodobý hmotný majetok	2 241 338,33	1 867 896,91
Dlhodobý finančný majetok	299 948,00	299 948,00
Obežný majetok spolu	811 427,67	916 524,57
z toho :		
Zásoby	236 981,43	211 950,87
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	10 301,89	12 269,28
Krátkodobé pohľadávky	28 310,46	16 314,29
Finančné účty	535 833,89	675 990,13
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	6 243,98	12 629,85

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	KZ k 31.12.2022 v €	KZ k 31.12.2021 v €
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 261 508,61	3 002 931,07
Vlastné imanie	1 446 826,94	1 437 895,47
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 446 826,94	1 437 895,47
Záväzky	720 312,41	633 561,95
z toho :		
Rezervy	1 560,00	1 440,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	106 967,08	73 543,22
Dlhodobé záväzky	150 574,30	163 319,63
Krátkodobé záväzky	208 633,26	112 994,57
Bankové úvery a výpomoci	252 577,77	282 264,53
Časové rozlíšenie	1 094 369,26	931 473,65

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 377 962,80	3 114 534,68
Vlastné imanie	1 465 783,24	1 449 190,16
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 465 783,24	1 449 190,16
Záväzky	817 810,30	730 121,54
z toho :		
Rezervy	1 560,00	1 440,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	106 967,08	73 543,22
Dlhodobé záväzky	158 694,08	166 512,86
Krátkodobé záväzky	298 011,37	206 360,93
Bankové úvery a výpomoci	252 577,77	282 264,53
Časové rozlíšenie	1 094 369,26	935 222,98

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2021
Pohľadávky do lehoty splatnosti	24 042,17	13 034,78
Pohľadávky po lehote splatnosti	4 268,29	3 279,51
	28 310,46	16 314,29

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2021
Pohľadávky do lehoty splatnosti	34 344,06	16 715,80
Pohľadávky po lehote splatnosti	4 268,29	11 867,77
	38 612,35	28 583,57

8.4. Záväzky

a) za materskú účtovnú jednotku

Záväzky	Zostatok k 31.12.2022	Zostatok k 31.12.2021
Záväzky z toho:	359 207,56	276 314,20
a) so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	208 633,26	112 994,57
b) so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	1 106,46	761,47
c) so zostatkovou dobou splatnosti nad 5 rokov	149 467,84	162 558,16

b) za konsolidovaný celok

Závazky	Zostatok k 31.12.2022	Zostatok k 31.12.2021
Závazky z toho:	456 705,45	372 873,79
a) so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	298 011,37	206 360,93
b) so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	9 226,24	3 954,70
c) so zostatkovou dobou splatnosti nad 5 rokov	149 467,84	162 558,16

9. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	896 173,35	1 026 023,74
50 – Spotrebované nákupy	82 069,78	105 048,79
51 – Služby	105 670,38	164 451,48
52 – Osobné náklady	187 766,99	175 593,84
53 – Dane a poplatky	222,96	222,96
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	32 763,39	20 533,38
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádz. a fin. čin. a zúčt. čas. rozlíšenia	222 069,45	165 469,10
56 – Finančné náklady	17 100,33	15 682,87
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transf. a náklady z odvodov príjmov	248 510,07	379 021,32
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	1 018 993,14	1 042 997,31
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	3 559,42	21 871,35
61 – Zmena stavu vnútroorganiz. služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daň. a colné výnosy a výn. z poplatkov	659 972,54	699 241,20
64 – Ostatné výnosy	110 923,75	111 235,39
65 – Zúčt. rezerv a OP z prevádz. a fin. činn. a zúčt. čas. rozlíšenia	1 440,00	1 560,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výn. z transf. a rozp. príjmov v obciach, VÚC a v RO, PO zriad. obcou alebo VÚC	243 097,43	209 089,37
Hospodársky výsledok (+ kladný HV, - záporný HV)	122 819,79	16 973,57

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	1 496 328,99	1 639 401,57
50 – Spotrebované nákupy	167 890,48	302 941,63
51 – Služby	139 289,64	176 667,31
52 – Osobné náklady	883 359,97	902 304,81
53 – Dane a poplatky	909,36	222,96
54 – Ostatné náklady na prevádz. činn.	54 210,59	20 952,27
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádz. a fin. činn. a zúčt. čas. rozlíšenia	223 927,94	167 665,46
56 – Finančné náklady	18 126,42	15 725,97
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 - Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	8 614,59	52 921,16
Výnosy	1 619 449,30	1 664 036,75
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	39 192,57	99 768,36
61 – Zmena stavu vnútroorgan. služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daň. a colné výn. a výn. z popl.	659 972,54	699 241,20
64 – Ostatné výnosy	112 123,75	113 505,39
65 – Zúčt. rezerv a OP z prevádz. a fin. činn. a zúčt. čas. rozlíšenia	1 440,00	1 560,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výn. z trans. a rozp. príjmov v obciach, VÚC a v RO, PO zriad. obcou alebo VÚC	806 720,44	749 961,80
Hospodársky výsledok (+ kladný HV, - záporný HV)	123 120,31	24 635,18

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec a rozpočtová organizácia prijala nasledovné granty a transfery:

Finančné usporiadanie voči štátnemu rozpočtu:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel - vrátenie stĺ.3 - stĺ.4
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
Okresný úrad	Životné prostredie	139,00	139,00	-
Okresný úrad	Register adries	30,80	30,80	-
Okresný úrad	Hlásenie pobytu	458,04	458,04	-
Okresný úrad	Matrika	5 546,76	5 546,76	-
Okresný úrad	Kolekt.zmluva vyššieho st.	1 349,50	1 349,50	-
Min.vnútra SR	vojnové hroby	55,70	55,70	-
Okresný úrad	Školstvo	590 213,00	571 216,89	18 996,11
Okresný úrad	Školstvo	58 056,65	54 989,31	3 067,34
Okresný úrad	Ukrajina	22 405,00	22 405,00	-
Okresný úrad	Voľby	2 207,88	1 533,31	674,57
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	Materiálno-technické vybavenie DHZO	6 000,00	6 000,00	-
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	rekonštrukcia zbrojníc	30 000,00	30 000,00	-
MV SR	garáž DHZ Bošáca	11 264,06	-	11 264,06
Min.pôdohospod. a rozvoja vidieka	rozšírenie ZŠ triedy	-	-	-
Min.práce, soc.vecí a rodiny	Výstavba ihriska	49 500,00	-	49 500,00
SAŽP	Kompostáreň - voz, váha, kontajner	183 882,00	183 882,00	-
Min.dopravy a výstavby SR	ÚPD	2 700,00	2 700,00	-

Finančné usporiadanie voči štátnym fondom:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel - vrátenie stĺ.3 - stĺ.4
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
Environmentálny fond	Separov. zber odpadu	2 615,26	2 615,26	-
Environmentálny fond	Kontajnery	23 465,00	-	23 465,00

Finančné usporiadanie voči rozpočtom iných obcí:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel - vrátenie stĺ.3 - stĺ.4
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
Spoločná úradovňa samosprávy	stavebný úrad	049,12 ²	2 049,12	-
Spoločná úradovňa samosprávy	opatrovateľská služba	-	-	-
Centrum voľného času	knihy, pomôcky, všeob.mat., mzdy	425,50	425,50	-

Finančné usporiadanie voči subjektom mimo verejnej správy:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel - vrátenie stĺ.3 - stĺ.4
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
Nadácia Allianz	Merače rýchlosti	3 000,00	3 000,00	-
DHZ	bežné	6 000,00	6 000,00	-
DHZ	kapit	30 000,00	30 000,00	-

Finančné usporiadanie voči zriadeným právnickým osobám, t.j. rozpočtovým organizáciám:

Rozpočtová organizácia	Suma poskytnutých fin. prostriedkov	Suma skutočne použitých fin. prostriedkov	Rozdiel - vrátenie
Prostriedky zriaďovateľa	258 210,89 €	252 760,59 €	- 5 450,30 €
Vlastné prostriedky RO	84 283,37 €	84 283,37 €	- €
Prostriedky zriaďovateľa Nevyčerpané - NORMATÍVY	15 699,96 €	15 699,96 €	- €
Prostriedky zriaďovateľa Nevyčerpané - DOPRAVA	2 296,80 €	2 296,80 €	- €
Prostriedky zriaďovateľa Nevyčerpané - STRAVA vratka	14 282,40 €	14 282,40 €	- €
Prostriedky zriaďovateľa Nevyčerpané - ŠJ	8 946,94 €	8 946,94 €	- €
Prostriedky zriaďovateľa Nevyčerpané - grant SPP	500,00 €	500,00 €	- €

Prostriedky od ostatných subjektov verejnej správy:

Rozpočtová organizácia	Suma poskytnutých fin. prostriedkov	Suma skutočne použitých fin. prostriedkov	Rozdiel - vrátenie
Okr.úrad normatíva	590 213,00	571 216,89	18 996,11 €
Okr.úrad nenormatíva	58 056,65	54 989,31	3 067,34 €
ÚPSVaR	-	-	- €

Granty a transfery boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 5/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých fin. prostriedkov	Skutočne použité fin. prostriedky	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3)
Obecný športový klub	12 000,00	12 000,00	-
Centrá voľného času	425,50	425,50	-
ZO Únia nevidiacich a slabozrakých	100,00	100,00	-
Kongregácia školských sestier	143,00	143,00	-
CYCLO časovka + beh	400,00	400,00	-

Obec Bošáca poskytla v r. 2022 v zmysle uzn. OZ č. 23/2022, 29/2022 a č. 140/2022 fin. príspevok vo výške **45 400,- €** Sociálnemu podniku Bošáca na režijné a mzdové náklady.

Obec Bošáca poskytla v r. 2022 v zmysle uzn. OZ č. 100/2022 fin. príspevok vo výške **5 000,- €** na obnovu oplatenia Základnej školy na hranici pozemku (zmluva č. 82/2022).

10.3. Významné investičné akcie v roku 2022

V roku 2022 obec získala dotáciu vo výške **2.700,00 €** a zrealizovala vyhotovenie čistopisu územnoplánovacej dokumentácie obce v hodnote **3.600,00 €**. Celková hodnota územnoplánovacej dokumentácie v majetku je 18.750,00 €.

Ďalej obec získala dotáciu vo výške **183.882,00 €** a zrealizovala nákup vozu, váhy a kontajnera pre Zberný dvor v Bošáci, dotáciu vo výške **30.000,00 €** a zrekonštruovala hasičskú zbrojnicu v Bošáci v hodnote **34.012,09 €**, dotáciu vo výške **3.000,00 €** a obstarala merače rýchlosti v obci v hodnote **4.590,00 €**. Z vlastných prostriedkov zrealizovala kúpu pozemkov v hodnote **10.507,90 €**, nakúpila čerpadlo pre hasičskú striekačku v hodnote **1.750,00 €**, radlicu na zametač HAKO v hodnote **1.530,00 €**, vybudovala kolumbárium na cintoríne v hodnote **10.904,50 €**, odstavnú plochu za budovou ZŠ v hodnote **9.015,00 €**, zabezpečila nákup a výmenu plynového kotla a komína v bytovom dome č. 255 v hodnote **6.989,06 €** a plynového kotla v bytovom dome č. 359 v hodnote **18.048,73 €**. V tomto roku sa dokončila rekonštrukcia strechy na múzeu v hodnote **2351,90 €**, dobudoval sa nájazd v dome smútku v hodnote **1291,00 €**, rekonštrukcia pumptrackovej dráhy pri ihrisku v hodnote **10.257,07 €**, vybudovala sa nová strecha na kultúrnom dome Zabudišová v hodnote **18.147,85 €**, altánok v KD Bošáca v hodnote **3.580,00 €**, zrekonštruoval sa vestibul a kuchyňa v KD Bošáca v hodnote **25.223,73 €**.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané akcie realizované v budúcich rokoch:

- realizovanie infraštruktúry v lokalite „Pod Strážami“
- kúpa pozemkov v lokalite Pod Strážami
- rekonštrukcia garáže I. a vybudovanie novej garáže II. pri zbrojnici v Bošáci
- Kompostáreň pri zbernom dvore
- Skládka odpadu
- vybudovanie prevádzky v priestoroch KD Bošáca
- rozšírenie tried v ZŠ z dotácie na didaktické pomôcky
- nákup drviča odpadu pre Sociálny podnik Bošáca
- nákup bágra pre Sociálny podnik Bošáca
- zateplenie steny Obecného úradu
- rekonštrukcia chodníka pri KD Bošáca
- vybudovanie detského ihriska RODINKA pri ihrisku
- vybudovanie workoutového ihriska a priestoru pre vonk.spoloč.hry
- rekonštrukcia strechy na prevádzke
- rekonštrukcia chodníka pri KD Zabudišová
- nákup spotrebičov do kuchyne v KD Bošáca
- rekonštrukcia elektroinštalácie kuchyne školy
- rekonštrukcia priestorov pre ZUŠ v telocvični školy
- rekonštrukcia šatní a sociálnych zariadení telocvične školy
- oprava detského ihriska pri bytovke 359
- revitalizácia priestorov za Sokolovňou
- vybudovanie stojísk pri bytovkách v obci pre zber kuchynského odpadu
- vypracovanie energetických auditov pre vybrané objekty obce

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31. decembri 2022 nastali udalosti, ktoré účtovná jednotka považuje za významné na zverejnenie. Dňa 1.9.2022 vznikla Základná umelecká škola, Bošáca 396. Rozhodnutím Ministerstva školstva SR bola zrušená Základná umelecká škola, Bošáca 396 a Základná škola s materskou školou E. V. Riznera, Bošáca 396 k 31.01.2023. Od 1.2.2023 bola zriadená rozhodnutím Ministerstva školstva Spojená škola, Bošáca 396.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Na konci roka 2013 bol prijatý nový zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, ktorý sprísnil hranice možného zadĺženia samospráv. Do roku 2014 sa do dlhovej služby definovanej zákonom počítali len bankové úvery, od 1.1.2014 sa dlhová služba rozšírila o investičné dodávateľské úvery. Maximálna možná výška dlhovej služby je stanovená na **60%** bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Obec Bošáca nemá žiadne súdne spory.

Stav záväzkov k 31.12.2022

Záväzky	Zostatok k 31.12.2022	Zostatok k 31.12.2021
Dlhodobé záväzky z toho:	150 574,30	163 319,63
- záväzky zo sociálneho fondu	1 106,46	761,47
- záväzky z poskytnutého úveru zo ŠFRB	149 467,84	162 558,16
Krátkodobé záväzky z toho:	208 633,26	112 994,57
- záväzky voči dodávateľom	112 340,22	5 041,86
- záväzky voči zamestnancom	5 292,81	8 777,75
- záväzky voči poisťovniam	3 600,57	4 958,85
- záväzky voči daňovému úradu	1 082,85	1 344,62
- záväzky z prijatých preddavkov na energie - bytovky	62 974,58	61 687,37
- ostatné záväzky	23 163,50	21 072,12
- iné záväzky	178,73	10 112,00
SPOLU	359 207,56	276 314,20

Stav úverov k 31.12.2022

Názov úveru	Účel	Zostatok k 31.12.2022 v €	Zostatok k 31.12.2021 v €
ŠFRB 1 doba splatnosti: 17.5.2032 mesačne	Bytovka č. 356, Bošáca	64 645,48	69 637,46
ŠFRB 2 doba splatnosti: 17.7.2034 mesačne	Bytovka č. 359, Bošáca	97 912,69	105 714,48
SPOLU - ŠFRB		162 558,17	175 351,94
PRIMA termínovaný doba splatnosti: 20.03.2025 mesačne	šatne OŠK, spoluúčasť námestie, škola	22 404,77	32 087,53
SLSP doba splatnosti: 31.12.2027 mesačne	pozemky, chodníky, škôlka, kapitál. výdavky	199 980,00	219 984,00
SPOLU - Prima a SLSP		222 384,77	252 071,53
SPOLU záväzky voči bankám:		384 942,94	427 423,47
Prijatá NFV		30 193,00	30 193,00
SPOLU záväzky:		415 135,94	457 616,47

Obec v roku 2020 prijala návratnú finančnú výpomoc z MF SR zo štátnych fin. aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID19 vo výške **30 193,00 €**.

Návratná finančná výpomoc MF SR bola poskytnutá bezúročne a bude splatná v roku 2024.

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania:

Obec v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- celková suma dlhu obce neprekročí **60%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí **25%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Skutočné bežné príjmy obce a rozpočtových organizácií v jej zriaďovateľskej pôsobnosti v roku **2021:**

- bežné príjmy rozpočtované vykázané v I. časti výkazu FIN 1-12	Obec	1 433 637,27 €
- bežné príjmy rozpočtované vykázané v I. časti výkazu FIN 1-12	RO	42 635,50 €
Spolu		1 476 272,77 €
- z toho 60 %		885 763,66 €
- z toho 25 %		369 068,19 €

Celková suma dlhu obce k 31.12.2022:

- zostatok istiny z bankových úverov	222 384,77 €
- zostatok istiny z úverov zo ŠFRB	162 558,17 €
- zostatok istiny z návratných finančných výpomocí	30 193,00 €
SPOLU celková suma dlhu obce	415 135,94 €

Do celkovej sumy sa nezapočítavajú záväzky

- z úverov zo ŠFRB	162 558,17 €
SPOLU celková suma dlhu obce upravená o úver zo ŠFRB	252 577,77 €

Zostatok istiny k 31.12.2022	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2021	§ 17 ods.6 písm. a)
252 577,77	1 476 272,77	17,11%

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z z. bola splnená.

Skutočné bežné príjmy obce a rozpočtových organizácií v jej zriaďovateľskej pôsobnosti v roku **2021:**

- bežné príjmy rozpočtované vykázané v I. časti výkazu FIN 1-12	Obec	1 433 637,27 €
- bežné príjmy rozpočtované vykázané v I. časti výkazu FIN 1-12	RO	42 635,50 €
Spolu		1 476 272,77 €
Bežné príjmy obce a RO znížené o:		
- dotácie na prenesený výkon štátnej správy		695 885,71 €
- dotácie z MF SR		- €
- príjmy z náhradnej výsadby drevín		- €
- účelovo určené peňažné dary, granty		- €
Spolu		695 885,71 €
SPOLU upravené bežné príjmy:		780 387,06 €

Splátky istiny a úrokov finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2022 s výnimkou jednorazového predčasného splatenia:		
-821004	Z bankových úverov krátkodobých	- €
-821005	Z bankových úverov dlhodobých	29 686,76 €
-821007	Z ostatných úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí dlhodobých	12 793,77 €
-821009	Z dodávateľských úverov	- €
-651002	Banke a pobočke zahraničnej banky	7 093,57 €
-651003	Subjektu verejnej správy	- €
-651004	Ostatnému veriteľovi	- €
SPOLU:		49 574,10 €

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2021	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2020	§ 17 ods.6 písm. b)
49 574,10	780 387,06	6,35%

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z. z. bola splnená.

V Bošáci, dňa 30.6.2023

Vypracovala:

Ing. Gabriela Trchalová

Schválil:

Bc. Jozef Mihala

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke